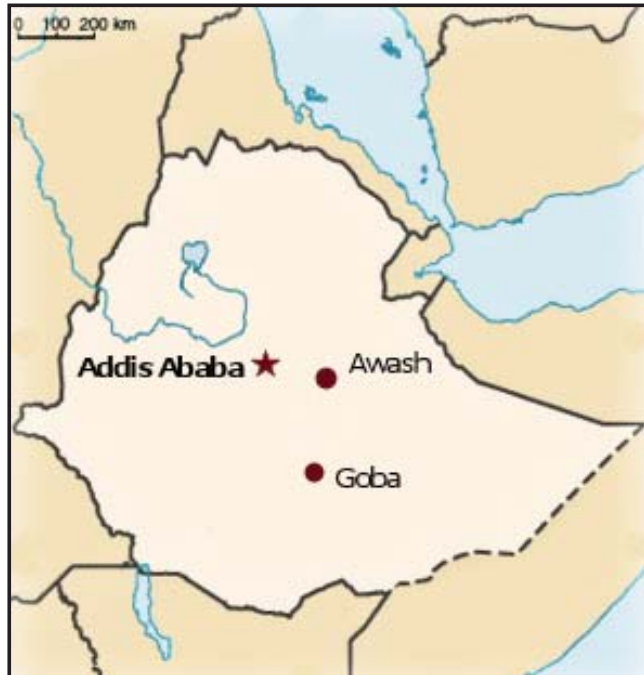

Een dwaalgast onderweg

Jack Folkers is een actief lid van de VWU en, zoals hij zelf zegt: "*natuurliefhebber in hart en nieren, fotograaf, schilder, tekenaar en beeldhouwer, schrijver, soms niets, soms alles en nu ... onbezoldigd reiziger*". In september 2005 heeft hij huis en haard verlaten voor een reis rond de wereld. Op zijn website is de reis te volgen: www.dwaalgast.nl.

Endemen in Ethiopië - deel 1

In India heb ik ongeveer alles gezien wat ik wilde en ik begin ook wat moe van het land te worden: de mensen, de drukte, de viezigheid. Eigenlijk wil ik weg, maar ik weet niet waar naartoe. Ik heb een afspraak staan voor een trip in Oeganda, het laatste land van mijn wereldreis. Maar voor die tijd wil ik nog een paar weken op ornithologisch verantwoorde wijze invullen. Ik herinner me een paar mails van een bevriende vogelaar die een tijdje in Ethiopië stage heeft gelopen. "Daar moet je een keertje heengaan" stond in een van de mails, "het is er erg goed vogelen". Ik besluit eens te gaan kijken op internet

om te zien wat daar allemaal te beleven is. Even later valt mijn mond open van verbazing: 923 vogelsoorten waaronder maar liefst 21 endemen (soorten die alleen maar daar voorkomen). Het totaal aantal soorten is niet zo hoog als dat van Kenia of Tanzania, maar dat komt omdat Ethiopië een kustlijn (en dus zeevogels) ontbeert. Wat ik zie en lees bevalt me wel en twee dagen later heb ik tickets en nog een dag later heb ik via internet ook een tour geboekt met een privé-vogelgids. Niet goedkoop, maar duurkoop is goedkoop zeg ik altijd maar.

Op 29 november maak ik kennis met mijn gids Meseret Mekurea en met mijn chauffeur Abey. Meseret is een bekende in "ornitho-wereld" en heeft vele goede contacten omdat hij in verschillende nationale parken als beheerder heeft gewerkt. Omdat mijn trip maar 13 dagen duurt, kan ik niet heel Ethiopië bezoeken. Ik heb gekozen voor het zuiden omdat ik ook de Ethiopische wolf wil zien, 's werelds zeldzaamste hondachtige waarvan er nog maar zo'n 500 op de wereld leven, alleen in Ethiopië. Ook een endem dus.

Het hotel in Addis Ababa heeft een grote tuin en een navenant aantal vogelsoorten. Het vogelen kan bij wijze van spreken al in de hotelkamer beginnen. Als ik een stap buiten de deur zet, vliegen er al *yellow-billed kites* (ondersoort van "onze" zwarte wouw) en een *African harrier-hawk* (kaalkopkiekendief) boven me. Nadat ik een tijdje naar de zangvogels geloerd heb, staat de teller al gauw op een soort of 40 waarvan ik de helft niet op naam kan brengen. Het probleem is dat ik

geen vogelboek heb. In India heb ik tevergeefs gezocht en hier in Addis heb ik even op de markt gekeken maar het enige wat men mij kon aanbieden, was een ca. 10 jaar oud nummer van *Dutch Birding*. Weliswaar met een artikel over Ethiopië, maar ongeschikt als vogelgids. Gelukkig heeft Meseret me toegezegd dat ik gedurende de trip zijn gids mag gebruiken.

Awash - Nationaal Park

De volgende dag is het zover. De trip begint en we rijden zuidwaarts richting Awash, een Nationaal Park. Onderweg stoppen we verschillende keren langs grote meren. Veel eendensoorten. Veel nieuwe soorten. Op de drogere stukken zitten groepen gele kwikstaarten en op elke kluit aarde zit wel een isabeltapuit. En.... ze blijven lang zitten en zijn dus goed te fotograferen. Een openbaring vergeleken bij India waar alles veel schuwer was. Tijdens een van de uitstapjes hoor ik opeens een gek geluid van opzij. Als ik me omdraai heb ik mijn camera in de aanslag. Net op tijd om een prachtige noordelijke kroonkraanvogel op bijna ooghoogte voorbij te zien vliegen. Wat een prachtige vogel. Grijs-wit en rood met, zoals de naam al zegt, een mooie gouden kroon op zijn kop. Weer even verder vliegt een zwerm carmine bee-eaters (karmijnrode bijeneter), knalrode grote bijeneters. Als aanvulling op het kleurenpalet, Abyssinian rollers (Sahelscharrelaar) volop. Elke kilometer zie je er wel eentje op een paal zitten.

De eerste dag is nog niet eens voorbij of het duizelt me al van alle mooie vogels die ik zie. Maar hoe zit het met de endemen? Ik heb daar nog niets van gemerkt! En dat terwijl de titel van dit verhaal daarnaar verwijst! Ik informeer bij Meseret en hij stelt me gerust. Daar zien we er vandaag in ieder geval nog eentje van, zegt hij. En inderdaad. Na

Sahelscharrelaar - Jack Folkers

een tijdje horen we een schril hoog gepiep. *Black-winged lovebird* (zwartvleugelagapornis) roept hij. Endemisch! Ze landen in een boom even verderop. Het zijn kleine groene papegaaiachtige vogeltjes en als ze in het gebladerte zitten, zijn ze bijna onzichtbaar. Maar we vinden ze en kunnen ze mooi bekijken. Even later roept Meseret me weer. Hij heeft een klein bruin vogeltje in het vizier, een *Ethiopian cisticola* (Ethiopische graszanger). Weer een endemische soort: klein, bruin, roze pootjes en zwart dun snaveltje. Eigenlijk niets bijzonders maar toch een streep op de lijst. Na de eerste dag werken we gedrieën de checklist bij en eindigen op 110 soorten. Niet slecht voor een eerste dag.

Goba

De wegen rond Addis Ababa zijn goed geasfalteerd, maar zodra je verder dan 100 km buiten de stad komt, wordt het slechter. Op een van de tripdagen rijden we over een zeer stoffige weg richting Goba. We hebben de pech dat we continu achter grote vrachtwagens rijden die een wolk van dicht stof doen opwaaien. Als we na een paar uur rijden in Goba aankomen, zijn we grijs van het stof. De keel doet zeer, als je je neus snuit komt er modder uit en we hoesten alle drie alsof we kettingrokers zijn. Tot overmaat van ramp doet de douche in het hotel het niet. Maar... Goba is een belangrijk punt. Het ligt vlakbij de Bale Mountains en dat is de plek waar we de volgende dag op wolventrip gaan. Hoeveel wil je er zien vraagt Meseret 's avonds. Voor de grap zeg ik: doe er maar tien voor mij. En ook maar een stuk of wat leuke endemische vogelsoorten.

De eerste vogel die we de volgende dag zien, is meteen goed raak: *wattled Ibis* (lelibis). Een ibis die alleen in Ethiopië voorkomt. Ze zijn erg tam. Ik kan zo de auto uit en naar ze toe lopen om ze te fotograferen. Pas op korte afstand zie je dat ze lelletjes aan de snavelbasis hebben. Verderop weer een nieuwe vogel voor

Rouget ral - Jack Folkers

me: *Rouget's rail* (Rouget ral). En niet eentje maar tientallen. Overal lopen ze. Zelfs vlak voor de auto. Ik maak weer mooie platen.

Onderweg naar het hoge plateau waar de Ethiopische wolven leven, komen we een paar groepen mensen tegen die alweer terug rijden. Meseret moet er om lachen. Hij vertelt dat veel mensen denken dat je vroeg moet zijn om wolven te zien. Die staan dan weet ik hoe vroeg op, lopen kou te kleumen en zien vervolgens vaak niets. De wolven komen pas tevoorschijn als het warm is. Ze eten namelijk molratten en die komen pas het hol uit als de zon de oppervlakte opwarmt.

Meseret heeft gelijk. Gedurende de dag zien we veel van deze zeldzame dieren. In totaal zelfs 19 stuks, waaronder een moeder met 5 pups. Meseret had de plek van hun hol doorgekregen van een bevriende parkwacht. Het lopen ernaartoe vergde even wat inspanning, want je

loopt hier op een hoogte van dik 4000 meter en de lucht is erg dun. Maar het loont de moeite. Hoewel de afstand groot is (we willen de dieren niet verstoren) kunnen we de moeder en de continu spelende pups goed zien. Als we willen teruglopen, zie ik iets bewegen op een nabijgelegen berghelling. Twee grote lichte vogels lopen er rond: *wattled cranes* (lelkraanvogels), een Afrikaanse kraanvogelsoort die na de saruskraanvogel, die ik een paar weken ervoor in India zag, de op

een na grootste kraanvogel is. Op de terugweg naar de auto zien we een wolf lopen die net een prooi heeft gevangen. Ik kan hem tot een meter of 40 benaderen. Dan begint hij naar me te blaffen en hou ik afstand want ik wil hem niet verblijven. Onderweg terug naar het hotel komen we ook nog *spot-breasted lapwing's* tegen (Ethiopische Kievit), weer een endem. Het kan niet op vandaag.

Ethiopische wolf - Jack Folkers

Hoewel de veelheid aan vogels hier in Ethiopië op zich al een hoogtepunt is, is het zien van de Ethiopische wolven en ze nog kunnen fotograferen ook, voor mij DE mijlpaal. Zoiets droom je van te voren, je hoopt dat de droom uitkomt, je leeft ernaartoe en dan sta je daar opeens oog in oog met je doel. Woorden schieten me tekort om dat gevoel te beschrijven.

De Ethiopië-trip is halverwege. De soortenteller staat na vandaag op 300 stuks. Ver boven mijn verwachting. Op dit moment van de trip kan ik al zeggen: als je een keertje naar Afrika wilt, overweeg dan eens om naar Ethiopië te gaan. Niet alleen voor vogels is het zeer de moeite waard, maar ook voor zoogdieren en voor de zeer rijke cultuur en historie die het land heeft.

In de volgende *Kruisbek* deel 2 van "Endemen in Ethiopië".